

Generalitat valenciana, els diners d'enguany

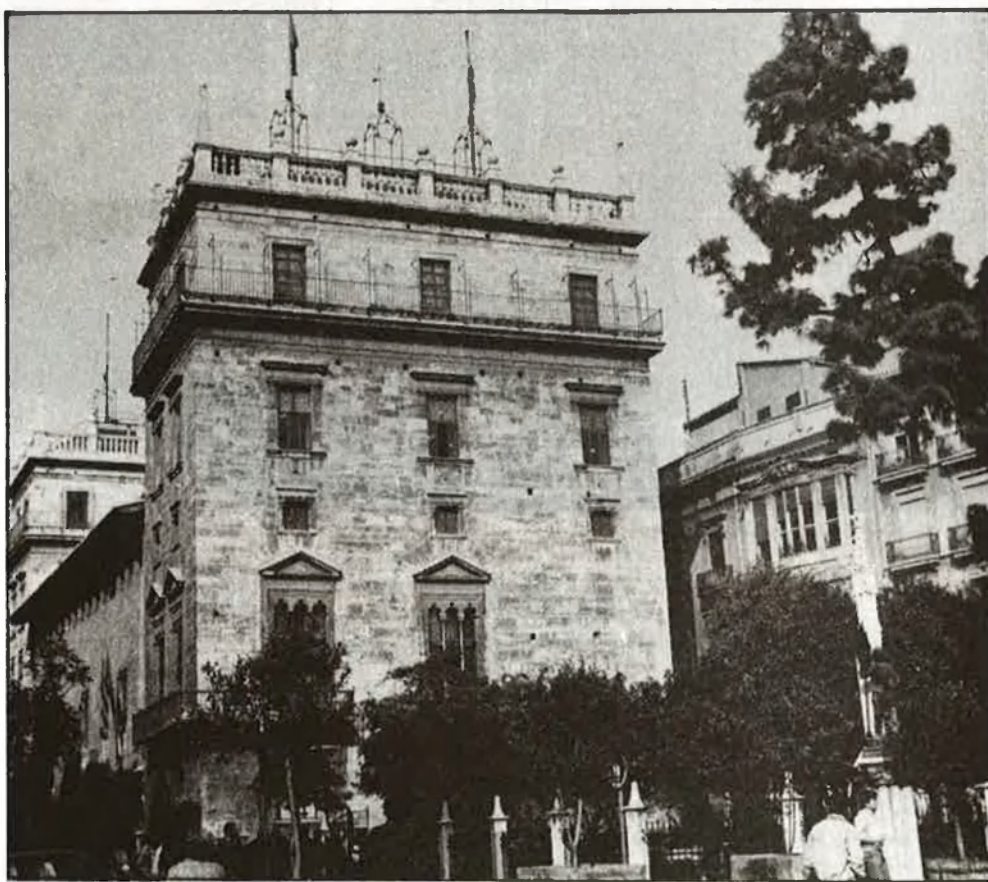
Dijous, dia 27 de desembre, amb els escons de les Corts valencianes quasi plens de gom a gom, la cambra legislativa de la Generalitat aprovava, només amb els vots socialistes, els pressupostos per a l'exercici de 1985

Francesc SIGNES

La votació final dels pressupostos, als quals es van oposar populars i comunistes, havia estat precedida per la discussió i el vot de les vint esmenes, dues a la totalitat, formulades pels dos grups de l'oposició, que, després del debat en comissió, havien estat mantingudes per a ser debatudes en Ple. Previàment, en els treballs de la comissió de pressupostos, presidida pel socialista Victor Fuentes, havien estat tractades un total de 55 esmenes, moltes de les quals no van ser-hi acceptades per defectes de forma; finalment, en quedaren vint per a discussió en el ple de Corts, procedents, tretze, dels escons dels populars, i set, dels escassos bancs comunistes. Martínez Clausich —popular—, Martínez Lledó —PCPV— i Vicent Soler —PSPV—, carregaren sobre les espatles gran part dels debats.

«Derrochones, despilfarradores, malos y negativos»

En la presentació a les Corts del projecte de llei per part del conseller d'Economia i Hisenda, Antoni Birlanga, assenyala que aquest projecte recull el funcionament dels tres instruments essencials del sistema financer de la comunitat autònoma: la ces-

sió de tributs, el percentatge de participació en els tributs de l'estat i el Fons de Compensació Interterritorial. Segons Birlanga, «es pot afirmar que s'ha consolidat un instrument inclòs en la mateixa definició d'autonomia, i sense el qual no es pot parlar pròpiament de l'exercici d'autogovern».

Pel que fa a les discrepàncies entre Generalitat valenciana i administració central, sobre la interpre-

tació dels recursos del FCI, paleses en el debat del pressupost de 1984, el conseller d'Economia afirmà que «la Generalitat ha mantingut, també, durant l'exercici de 1984 la disconformitat amb la interpretació unilateral de l'administració central, consistent a considerar el FCI com l'única via de finançament per a les inversions noves de les comunitats, intenció que suposa fer recaure sobre

aquestes tot l'esforç de solidaritat». Per a Birlanga, «la qüestió és solucionar la distribució de la quota de cada comunitat, entre finançament per a projectes de l'administració autònoma i recursos per a finançar projectes de l'administració central, segons l'estat de competències transferides».

El conseller afirmà en la presentació a les Corts que «la defensa d'aquest plantejament per part de la Ge-

/ Jordi Vicent

Vicent Soler (PSPV-PSOE), defensor dels pressupostos de la Generalitat

neralitat valenciana i d'altres administracions autonòmiques ha aconseguit crear un estat d'opinió que, darrerament, ha estat recollit en les mateixes declaracions públiques d'alts càrrecs de l'administració central, i que permetrà replantejar aquesta qüestió en una direcció més concordant amb un estat autòmic i més favorable per als interessos de la nostra comunitat».

Una vegada iniciat el debat de les esmenes, el Grup Popular, que qualificà els pressupostos de «derrochones, despilfarradores, malos y negativos para la economía valenciana», centrà les intervencions en els temes que n'afectaven l'estructura, la supressió de crèdits per a RTVV, les despeses de personal, el control de l'executiu per les Corts i l'increment dels impostos. El fons dels plantejaments del

grup comunista es dirigien a una potenciació del sector públic valencià, i l'interrogant al voltant de la suficiència de crèdits a l'IMPIVA que es preveuen en els pressupostos.

Un pressupost per desenvolupar l'Estatut

El conjunt del pressupost de despeses passa de 97.639 milions de pessetes en 1984 a 132.058 milions en 1985, amb un creixement mitjà del 35'2 per 100. Les operacions corrents creixen un 32%, mentre que les de capital i les financeres ho fan en un 52%. El pressupost conté un recurs a l'endeutament de 6.950 milions de pessetes, que fou durament criticat per l'oposició conservadora en el debat de les Corts.

Dels més de 26.000 milions de pessetes que han augmentat les operacions

corrents, 13.517 milions corresponen a incorporació o ampliació de competències i a l'actualització monetària de les despeses, i la resta, 13.922 milions, a les assignacions del PEV per a la dotació de nous programes o ampliació dels actuals, amb una distribució en què la major assignació correspon a l'àrea de Cultura, Educació i Ciència, seguida de les àrees de Sanitat i Serveis Socials, i d'Indústria, Comerç i Turisme.

Segons el resum general econòmic-orgànic del pressupost de despeses, la major assignació correspon a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, amb més de 70.000 milions; Sanitat, Treball i Seguretat Social, amb prop de 12.000 milions; Obres Públiques, Urbanisme i Transports, que s'acosta als 10.000 milions; Indústria, Comerç i Turisme,

vora 4.000 milions; Agricultura, Pesca i Alimentació, 3.500 milions; Governació, prop de 2.000 milions; Conselleria de Presidència, amb 1.500 milions, i, finalment, Economia i Hisenda, amb quasi 1.000 milions. Finalment, s'hi assignen a les Corts 500 milions i la Presidència de la Generalitat en rep 136.

El Programa d'Inversions Públiques

Dins el Programa d'Inversions Públiques —PIP— que recull 22.185 milions, es concedeix una gran importància als temes d'educació i investigació. Aquest programa contempla, a més de creixements en els programes d'Educació, l'acció per eradicar els nuclis de xiquets sense escolaritzar en els nivells d'ensenyament bàsic i arribar al nivell estatal en escolarització de mitjanes; tot això en un termini de tres anys. Per a la investigació científica se'n dediquen 140.

Els programes d'Habitatge i Ordenació del Territori es dirigiran a la continuació del Pla Quatriennal d'Habitatges, la catalogació d'espais naturals i l'execució de plans de tractament de residus sòlids, fonamentalment.

Pel que fa als programes d'infraestructura, en 1985 s'invertiran 1.084 milions de pessetes en dotació hidràulica, i es crearà un nou programa en el qual destaquen els ajuts de la Generalitat a la solució dels problemes del pas de vies superficials de Renfe en les ciutats de Castelló i València, i un impuls a l'eliminació dels passos a nivell de les línies de Feve.

En els programes de l'àrea de Cultura i Desenvolupament Comunitari destaquen, a més dels referents a patrimoni artístic,

Membres de la Coalició Popular pertanyents a la Comissió de Pressupostos

/ Arxú

teatre, música, etcètera, els d'infraestructura cultural —amb dotació als centres i cessió d'equips per als municipis— i el d'instal·lacions esportives.

En el programa de Salut Comunitària i Serveis Socials, cal destacar-hi els centres comarcals de salut, les xarxes de vigilància d'aigües potables i aigües residuals, i els centres i cases-residència per a vells, menors i minusvàlids.

En l'àrea d'Indústria i Energia són especialment importants els programes de l'Institut de la Mitjana i Petita Indústria Valenciana —IMPIVA.

Respecte al Comerç i al Turisme, caldria destacar-ne els nous programes de promoció comercial i disciplina de mercat. En turis-

«Pressupostos i reactivació econòmica»

Entrevista al conseller Birlanga

—Com qualificaria el conseller d'Economia i Hisenda els pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 1985?

Els pressupostos de l'any 85 suposen, enfront d'uns pressupostos de la Generalitat d'anys anteriors, una xifra més important. Globalment, cal considerar que en l'any 1984 es van rebre uns volum de competències important que ha fet, si més no, augmentar el volum del pressupost d'enguany, més pel que fa a les despeses corrents que a les d'inversió, ja que, en aquesta comunitat, el principal problema que tenim és el de la nova inversió de les competències transferides.

Crec que la xifra de 132.000 milions de pessetes pot suposar, respecte a la part de despeses corrents, fer front a les obligacions que ja tenim assolides, i arribar, per tant, a un desenvolupament de les activitats pròpies reflectides en el nostre estatut. No obstant això, calia fer un esforç inversor, i les inversions noves de les comunitats autònomes, tal

com a hores d'ara vénen canalitzades, a través del Fons de Compensació Interterritorial, no permeten atendre del tot els serveis i el capital públic, que és necessari ampliar en els serveis transferits.

—Els pressupostos són l'instrument que, per a cada exercici pressupostari, aplica la política econòmica dissenyada en el PEV. ¿Quin és el paper dels pressupostos del 85, dins de la previsió inversora del programa econòmic valencià, per al període 1984-87?

Els pressupostos de 1985 són un reflex de les previsions fetes en el PEV, sense cap desviació. En algun moment, l'oposició ha dit que la xifra que nosaltres barallàvem com a pressuposts per a 1985 s'acostaria als 140.000 milions de pessetes i que, per tant, això implicava una reducció a 132.000 milions. Aquest fet s'ha d'analitzar dins les previsions que, per arribar en l'escenari pressupostari del PEV a aquesta xifra, nosaltres havíem fet. Partiem del supòsit que les transferències d'Iryda, Icona i

Universitats serien ja una realitat en confeccionar el pressupost d'enguany. No ha estat així i, per tant, en presentar el pressupost a les Corts, només podien reflectir-s'hi aquells conceptes amb competència transferida. Això no obstant, si durant el 85 es signassen els decrets de transferències d'altres competències, i per tant dels recursos corresponents, el pressupost aniria augmentant. A hores d'ara, puc afirmar que ja ha estat pactat el decret corresponent a Icona, amb efectes des de l'u de gener i, per tant, el volum del pressuposts ja és superior a aquell que aprovaren les Corts valencianes. Jo espere que al llarg de l'any ens transferiran, també, les competències d'Universitats i de l'Iryda.

—El grup popular es va mostrar, en el debat de les Corts, contrari al recurs a l'endeutament de 6.950 milions que contempla el pressupost.

La postura del grup popular respecte de l'endeutament no ha estat conseqüent ni amb allò que aquest mateix grup va assenyalar a l'hora

me, la creació d'una societat de promoció turística.

Encara que comparar xifres d'anys, amb una estructura competencial canviant com l'actual al País Valencià, només pot fer-se amb un caire més o menys indicatiu, pot afirmar-se que el PIP-85 suposarà un creixement de la inversió de la Generalitat valenciana d'un 75'1 per 100, amb el mateix catàleg de competències que en 1984. Cal considerar, no obstant això, que el punt de partida, pel que fa al volum d'inversions en pressupostos anteriors, era molt baix.

Pressupostos sense unanimitat

Finalment, una vegada

es va passar a votació el projecte de Llei de Pressupostos, el conseller Birlanga, que l'havia presentat com «definitori d'un programa eficaç per a l'elevació del nivell d'ocu-

Grup comunista: «Cal més voluntat de desenvolupament del sector públic»

pació i dinamitzador del sector privat», va lamentar el vot en contra de l'oposició. Mentrestant, el grup popular insistia en la necessitat d'«una administra-

ció autonòmica més reduïda, però més àgil i eficaç, més descentralitzada, menys intervencionista» que la definida pel pressupost, mentre que, per contra, el grup comu-

niativa privada i amb poca voluntat de desenvolupament del sector públic.

Vicent Soler, en l'explicació de vot dels diputats del PSPV, considerarà el pressupost com una eina «al servei de la més racional i eficaç gestió dels interessos col·lectius dels valencians, per aconseguir moure la il·lusió i l'esperança en els agents econòmics, i, així, impulsar la recuperació econòmica».

En qualsevol cas, sense unanimitat, amb validesa o sense per a iniciar el camí de la recuperació econòmica del País Valencià, prioritat aquesta darrera en què sí que van coincidir tots els grups polítics, els pressupostos ja han estat servits.

d'aprovar el pressupost de 1984. Aleshores, en el ple de les Corts celebrat a Castelló aquell any 84, el grup popular era partidari de recórrer a l'endeutament per aconseguir més inversió i, tanmateix, ara ja no l'accepta. Jo crec que l'actual situació de l'economia valenciana feia necessari que la Generalitat realitzés més inversions que les que tradicionalment s'han fet al País Valencià per part de l'administració central, amb les competències ja transferides; i atès que, per part d'aquesta administració central, tota la canalització nova venia via FCI, hem hagut d'acudir a l'endeutament. Això és el que hem fet, i jo crec que des d'una perspectiva moderada, ja que per a l'any 1987, si s'acompleixen les previsions del PEV, l'endeutament serà del 15 per 100, molt inferior a les possibilitats legals. Açò pot suposar una reactivació econòmica, i amb aquesta finalitat hem decidit recórrer a l'endeutament.

—Finalment, senyor Birlanga, un tema que ha cremat també temps de debat a les Corts. ¿Els pressupostos de 1985 suposen un augment de la pressió fiscal per als valencians?

Els pressupostos no augmenten la pressió fiscal. Nosaltres, ni en el PEV ni en el pressupost de 1985, no

Antoni Birlanga: «S'ha consolidat un instrument inclòs en la mateixa definició de l'autonomia»

hem previst la creació de nous impostos ni cap increment dels tipus dels actuals. Sí que és cert que hem fet una previsió de major recaptació, però es farà per la correcció del frau

fiscal, i en això, fins la gent del grup popular deu estar d'acord. Es tracta, doncs, d'una millor gestió de tributs i, com a conseqüència, d'uns recursos superiors.